Mami, oči, berimo skupaj!

Priročnik za starše otrok z disleksijo

Aktivnosti v priročniku so primerne za otroke v 1. triletju osnovne šole.

Žaneta Jagerič
Mateja Meh
Nuša Rutar

Dragi starši!

Najbrž imate razlog, zakaj ste posegli po tem priročniku. Vaš otrok ima disleksijo. In tako kot številni drugi starši otrok z bralnimi težavami si tudi vi želite, da bi bil vaš otrok uspešen – tako v šoli kot zunaj nje.

Branje je spretnost, brez katere si danes ne moremo predstavljati uspešnega posameznika v družbi. Branje vsakomur od nas ponuja neštete možnosti. Z branjem prihajamo do novih spoznanj, omogoča nam pridobivanje znanja in teši našo radovednost. S pomočjo branja lahko pobegnemo iz resničnega sveta in se potopimo v svet domišljije ... Prav na tem področju pa ima vaš otrok najbrž največ težav.

Da bo pri branju uspešnejši, potrebuje vašo pomoč. Vi ste namreč tisti, ki lahko največ pripomorete k temu, da bo vaš otrok odpravil morebiten odpor do branja in z radovednostjo posegel po knjigi. Potrebnega bo veliko truda in veliko dobre volje vseh, vendar se splača. Dan, ko bo vaš otrok z nasmehom na obrazu odprl knjigo, bo za vas eden izmed najlepših.

Avtorice tega priročnika upamo, da vam bo slednji na vaši poti do uspeha v veliko pomoč. Želimo, da se z otrokom med branjem zabavate, da bo branje vsem v užitek.

Jagerič Žaneta, Meh Mateja, Rutar Nuša

KAZALO

1 KAJ JE DISLEKSIJA? 1

2 ZNAČILNOSTI BRANJA OTROK Z DISLEKSIJO 2

3 KAJ STORITI? 3

4 MOTIVACIJA ZA BRANJE 5

5 NAGRAJEVANJE 6

6 KAKŠNO NAJ BO BRALNO GRADIVO ZA OTROKA Z DISLEKSIJO? 7

7 ZABAVNE AKTIVNOSTI ZA BRANJE DOMA 9

7.1 AKTIVNOSTI ZA SPODBUJANJE BRANJA 10

7.2 AKTIVNOSTI ZA IZBOLJŠANJE BRANJA 14

7.3 AKTIVNOSTI ZA SPODBUJANJE RABE LOČIL PRI BRANJU .. 18

8 PRIPOROČENE KNJIGE ZA OTROKE Z DISLEKSIJO 22

9 VIRI IN LITERATURA 24

10 VIRI SLIKOVNEGA GRADIVA 25

1 Kaj je disleksija?

Disleksija je specifična učna težava, ki predvsem prizadene razvoj pismenosti in spretnosti, povezanih z jezikom.

Verjetno je prisotna že ob rojstvu in vpliva na posameznika vse življenje. Označujejo jo težave na področju predelovanja glasov, hitrega poimenovanja, delovnega pomnjenja, hitrosti procesiranja in razvoja avtomatizacije spretnosti. Omenjene težave ovirajo posameznikovo izvajanje na področju prizadetih spretnosti, zaradi česar je to slabše, kot so njegove siceršnje sposobnosti.

Pri tej specifični učni težavi so običajne metode poučevanja neučinkovite, vendar lahko s specifičnimi oblikami obravnave oziroma ukrepi, ki vključujejo tudi rabo informacijske tehnologije, učne podpore in svetovanja, ublažimo neugodne učinke prisotnih težav (Britanska zveza za disleksijo, 2009)

Se sliši zapleteno?

Disleksija je motnja, znotraj katere se kljub dobrim intelektualnim sposobnostim pri otroku pojavljajo težave pri branju, pisanju in črkovanju. Disleksija posameznika spremlja vse življenje. Ni bolezen, ni posledica pomanjkljivega učenja, lenobe ali površnosti. Težave, ki jo spremljajo, se lahko omilijo, če pri delu otroku pomagamo izkoristiti njegova močna področja in prednosti, ki jih prinašajo posebnosti v njegovem načinu delovanja.

2 Značilnosti branja otrok z disleksijo

Pri vašem otroku lahko opazite naslednje značilnosti pri branju:

- ⇒ **branje je počasno, otrok se med branjem vidno muči;**
- ⇒ **pri glasnem branju pogosto ne upošteva ločil;**
- ⇒ **že po kratkem branju je vidno utrujen;**
- ⇒ **prebrano pogosto slabše razume, ker vso energijo vlaga v pravilno tehniko branja;**
- ⇒ **izpušča ali dodaja kratke besede;**
- ⇒ **pogosto vriva glasove v besedah (galop-garlop);**
- ⇒ **pogosto izpušča glasove v besedah (krop-kop);**
- ⇒ **pogosto obrača, zamenjuje, premešča glasove v besedi (mak-kam, zima-miza, tri-tir …);**
- ⇒ **besede, ki so videti podobno, nadomešča z drugimi, ki lahko spremenijo celoten pomen (prt-vrt, sveča-sreča ...);**
- ⇒ **pri branju povedi ali zgodbe besedo nadomesti z novo sopomenko, čeprav si na pogled nista podobni (potovanje-izlet, deček-fant …) (Kesič Dimic, 2010)**

3 Kaj storiti?

Da bo otrok izboljšal spretnost branja, bo potrebnega veliko vloženega truda, predvsem pa veliko vaje. Ker pa ima vaš otrok najbrž odpor do branja in ker mora vsak dan veliko brati že v šoli, ga doma ne smemo preveč obremenjevati, saj bo izgubil še tisto malo motivacije za branje, ki jo premore. Potrebna je zmernost.

Za uspeh in napredek pri otrokovem branju je dobro upoštevati naslednje nasvete (Effective Learning and Motivation – Ideas and Strategies for Independent Learning, b. d.)**:**

- ⇒ **otrok naj vidi, da tudi sami radi berete, zgled je najboljši učitelj;**
- ⇒ **otrok naj bere vsak dan (enkrat ali dvakrat na dan), od nekaj vrstic do največ 10 minut;**
- ⇒ **otroku berite vi, se z njim o prebranem pogovarjajte, skupaj spoznavajte in bodite pozorni na lastnosti knjige (videz, avtorja, ilustracije …);**
- ⇒ **z otrokom berita skupaj (en del vi, drug del on ali oba skupaj);**
- ⇒ **branje naj poteka v dobrem razpoloženju, brez prisile;**
- ⇒ **aktivnosti branja naj bodo zanimive, potekajo naj preko igre;**
- ⇒ **branje naj ne bo vedno načrtno, poiščite priložnosti za branje, ne da bi se otrok sploh zavedal, da bere;**
- ⇒ **pri izbiri gradiva za branje upoštevajte njegove interese, vsebina naj bo povezana s področjem, ki otroka veseli;**
- ⇒ **kadar je mogoče, otroku prilagodite obliko gradiva v skladu s priporočili za osebe z disleksijo** (smernice najdete v pričujočem priročniku)**;**
- ⇒ **izbirajte med knjigami, priporočenimi za otroke z disleksijo** (seznam najdete v pričujočem priročniku)**;**
- ⇒ **z otrokom bodite strpni, potrpežljivi, spodbujajte, pohvalite in nagradite ga za trud, dobro opravljeno delo in pridnost.**

Ko otroku berete starši ...

Pred branjem:

⇒ Poskrbite za udobno namestitev obeh.

⇒ Otroku pokažite naslovnico in preberite naslov (starejšim tudi avtorja).

⇒ Povprašajte otroka ali mu je všeč naslovnica.

⇒ Otroka usmerite, na katere stvari naj bo še posebej pozoren (liki, dogodki, opisi prizorišč …).

⇒ Zastavljajte vprašanja:

- **Kaj misliš, da se bo v knjigi dogajalo? Zakaj?**
- **Kaj misliš, kako se bo zgodba končala?**
- **Ali sva/si že kdaj bral kaj podobnega?**

Med branjem:

⇒ Spreminjajte glas med branjem, bodite aktivni in zanimivi.

⇒ Med branjem si sledite s prstom, da vas otrok lahko spremlja.

⇒ Med branjem s prstom pokažite na tiste dele ilustracij, o katerih trenutno teče beseda.

⇒ Pojasnite težje besede.

⇒ Dovolite otroku, da sprašuje in komentira.

Po branju:

Sprašujte otroka o zgodbi:

- **Kakšen je naslov knjige?**
- **Kdo je avtor?**
- **Kje se zgodba dogaja?**
- **Kdo je najpomembnejši junak?**
- **Kako se počutiš ob tej zgodbi? Zakaj?**
- **Kateri del zgodbe ti je najljubši? Zakaj?**

(Kesič Dimic, Panič, 2010).

4 Motivacija za branje

Odpravljanje težav in odpora pri branju pri otroku z disleksijo je dolgotrajen proces in uspeha ni mogoče doseči čez noč. Da pa bomo težave na področju branja lahko začeli odpravljati, je pomembno, da ima otrok motivacijo za branje.

6 nasvetov za vzpostavljanje in ohranjanje motivacije za branje:

1. **Pri izbiri gradiva za branje upoštevajte tudi otrokove želje, interese, zanimanja … Dajte mu možnost izbire.**
2. **Omogočite mu ustvarjalnost pri branju – otrok naj ima možnost izbrati aktivnosti branja, ki so mu zanimive.**
3. **Branje naj poteka po krajših korakih, gradivo mu razdelite na krajše dele, saj bo tako branje lažje, uspeh ob branju pa bolj dosegljiv. Zagotavljanje uspeha ob branju je ključnega pomena.**
4. **Otroka sproti seznanjajte z napredkom, ki ga dosega pri branju. Pomembno je, da se otrok zave, da je njegov trud poplačan.**
5. **Spodbujajte otroka, da bo zaupal vase in v svoje sposobnosti. Naj verjame, da zmore.**
6. **Pri otroku razvijajte odgovornost za njegov lasten razvoj in napredek. Vedeti mora, da je za svoj uspeh najbolj odgovoren sam** (Effective Learning and Motivation – Ideas and Strategies for Independent Learning, b. d.).

5 Nagrajevanje

Vsi smo radi nagrajeni, kadar neko delo dobro opravimo. Tudi pri vašem otroku je tako. Nagrajevanje pa je koristno tudi za ohranjanje motivacije za branje. Kadar je otrok na primer opravil dnevno obveznost branja, ga nagradite s pohvalo, njegovo najljubšo jedjo ali pa s priljubljeno dejavnostjo. Uspešen in učinkovit način nagrajevanja branja so tudi nalepke, ki jih lepite v otrokovo razpredelnico oziroma dnevnik branja (Bucik, 2009).

Nalepka ☺ pomeni, da je otrok za posamezen dan izpolnil svojo bralno dolžnost, nalepka ☹ pa, da je ni.

DNEVNIK BRANJA **Ime in priimek:** _____ **TEDEN:**	**Katerih bo več?**
Ponedeljek ✓	
Torek	
Sreda	
Četrtek	
Petek	
Sobota	
*Nedelja je (lahko) branja prost dan ;-)	

*Branja prost dan je lahko tudi katerikoli drug dan, odvisno od dogovora.

6 Kakšno naj bo bralno gradivo za otroka z disleksijo?

Otroci z disleksijo teže sledijo sporočilu napisanega. K njihovi uspešnosti in pripravljenosti za branje močno prispevata oblika in jezikovna zahtevnost bralnega gradiva, zato je pomembno, da je napisano gradivo oblikovano tako, da omogoča otroku z disleksijo lažje sprejemanje in razumevanje napisanih informacij. (Košak Babuder, 2014)

1. Oblika tiskanih črk.

- ⇒ Sans serifne črke (brez okraskov): Ariel, Comic Sans, Calibri, Verdana;
- ⇒ velikost črk: 12 (za starejše otroke), še bolje 14 do 16 (za mlajše otroke), ne več kot 18;
- ⇒ izogibanje podčrtanemu in *ležečemu* tisku;
- ⇒ besedila z malimi tiskanimi črkami, namesto z velikimi, razen če otroci še niso spoznali malih tiskanih;
- ⇒ okrepljen tisk za poudarke v besedilu.

2. Papir

- ⇒ Bež/mat papir oziroma ozadje pastelne barve.

3. Slog predstavitve besedila

- ⇒ Razmik med vrsticami 1,5−2;
- ⇒ predstavitev vsebine v kratkih alinejah;
- ⇒ vsebine naj ne bodo predstavljene na grafičnem ozadju;
- ⇒ gradivo naj ne bo prenatrpano;
- ⇒ besedilo v obliki krajših sklopov;
- ⇒ besedila z levostransko poravnavo:
- ⇒ ob besedilu tudi slikovno gradivo, grafične ponazoritve (ne med besedilom).

4. Stil pisanja

- ⇒ Izogibanje arhaičnemu jeziku;
- ⇒ izogibanje dolgim in zapletenim povedim z veliko pridevnikov, opisov in razmišljanj (kar velja predvsem za začetne vaje, op. a.);
- ⇒ izbira knjig s prevladujočim dvogovorom;
- ⇒ povedi naj bodo kratke in enostavne (največ 15−20 besed v povedi).

Kaj pa zahtevnost besedila?

Predstavljamo vam metodo, s katero lahko otrok s pomočjo odraslega, pozneje pa tudi sam ugotovi, ali je neko bralno gradivo zanj primerno ali ne.
Ali je bralno gradivo premalo ali preveč zahtevno, lahko ugotavljamo s **petprstnim testom:**

1. **Otrok npr. v šolski knjižnici izbere knjigo, ki jo želi prebrati.**
2. **Poišče stran z več besedila in malo ali nič ilustracijami, nekje na sredini knjige.**
3. **Začne z branjem te strani.**
4. **Vsakič, ko pride do besede, ki je ne pozna, iztegne en prst.**

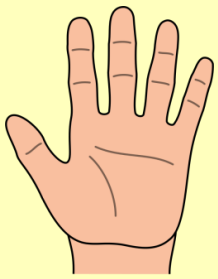

5. **Če ima iztegnjenih že vseh pet prstov, še preden pride do konca strani, se od knjige poslovi, saj je najverjetneje za otroka prezahtevna.**
6. **Če ob koncu strani otrok nima iztegnjenega še nobenega prsta, je ta knjiga zanj najverjetneje prelahka.**
7. **Če ima ob koncu strani otrok iztegnjena dva ali tri prste, je knjiga verjetno dobra izbira zanj, ob njej bo otrok izboljšal svoje branje.**

7 Zabavne aktivnosti za branje doma

V nadaljevanju priročnika sledijo zabavne aktivnosti, ki bodo vašemu otroku pomagale k pravilnejšemu in učinkovitejšemu branju ter s pomočjo katerih bo premagoval morebiten odpor do branja. Seveda je to le nekaj primerov, ki so se pri otrocih z disleksijo pokazali za uspešne. Svojega otroka pa najbolje poznate vi, dragi starši, in zato ste lahko, če malo razmislite, prava zakladnica idej.

Beležke:

7.1 Aktivnosti za spodbujanje branja

1. Sestavljanje črk v besede, besede v povedi

Sami lahko pripravite kartice, s katerimi bo otrok na zanimiv način vadil branje. Potrebujete le trši papir ali karton in debelejše pisalo.

Kartice s črkami (A, M, R, A …) obrnite navzdol. Otrok naj obrne najprej eno, nato še drugo in jo položi levo od prve. Dobljeno besedo prebere.

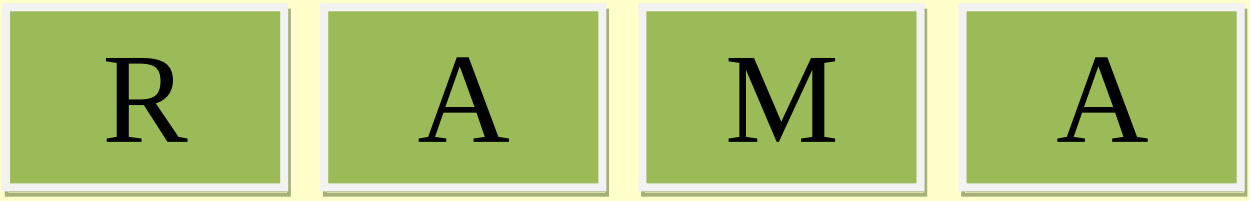

Nato oblikujemo kartice z zlogi. Dejavnost ponovimo.

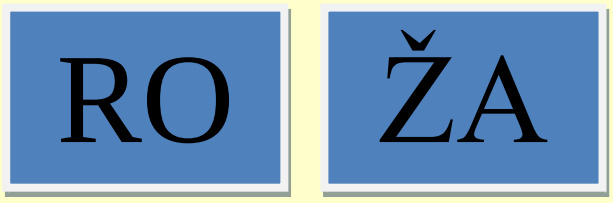

Zahtevnost naloge stopnjujemo tako, da nazadnje na kartice zapišemo besede, ki jih otrok sestavlja v smiselne povedi in jih nato še prebere.

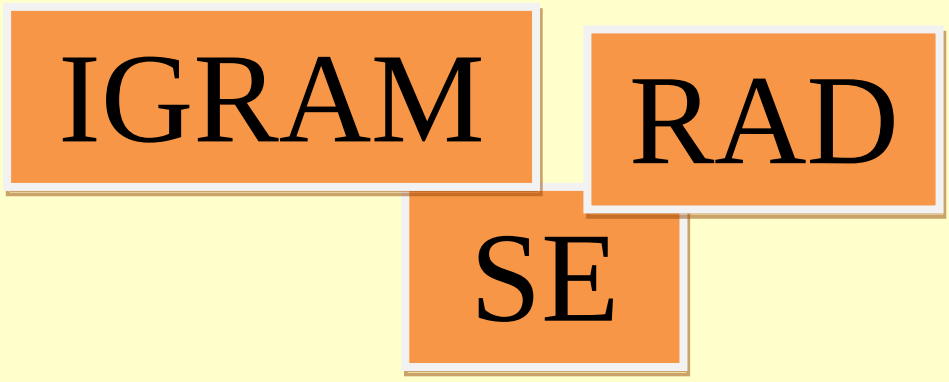

2. Branje ob gibanju

Naredite branje bolj zanimivo, razgibano in igrivo. Vsak otrok čuti potrebo po gibanju, zakaj ga ne bi torej vključili tudi v proces učenja branja. Ponujamo vam samo nekaj možnosti. Mogoče bodo dovolj, da vas bodo spodbudile k iskanju novih idej.

Na tla narišite kvadrat in ga razdelite na 25 polj, v katera vpišete črke od A do Ž. Otrok naj stoji npr. v polju A. S palico mu pokažite, v katero polje naj prestopi ali preskoči. Otrok naj»prebere« svoj skok.

Razglejte se okoli hiše in na listke ali kartice zapišite besede, ki označujejo predmete v okolici (žoga, vrata, avto ...). Otrok naj iz kupčka izvleče po eno kartico, prebere besedo na njej in poišče predmet, ki se sklada z zapisano besedo.

Izmislite si poved in jo zapišite na kartice, tako da je na vsaki kartici zapisana ena beseda. Kartice skrijte na vrtu ali v stanovanju in otroka spodbudite, da jih čim prej najde. Vsakič, ko kartico najde, prebere tudi zapisano besedo. Ko dobi vse, naj besede sestavi v smiselno poved in jo glasno prebere.

3. Branje ob namizni igri spomin

Igro spomin lahko naredite skupaj z otrokom. Pomembno je, da je na eni kartici slika z besedo, na drugi kartici pa le beseda.

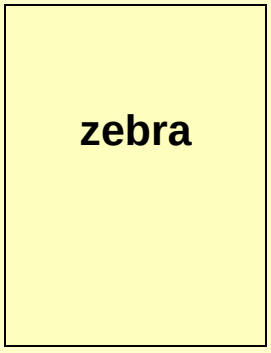

Na tla ali mizo razporedite kartice s hrbtno stranjo navzdol. Otroka spodbudite, da poišče pare. Začnite z enostavnimi besedami, nato zahtevnost stopnjujte.

4. Priložnosti za branje

Iščite priložnosti za branje doma, brez da bi se otrok "zavedal", da bere:

- med vožnjo z avtomobilom berite napise krajev,
- izkoristite obisk v živalskem vrtu tudi za branje – branje imen živali na kletkah
- naj vam otrok pomaga pri branju recepta za pecivo,
- pred odhodom v trgovino naj prebere nakupovalni listek,
- napišite otroku kdaj pa kdaj tudi kratko zabavno sporočilo,
- prebere naj, kaj je danes na televizijskem sporedu itd.

S takim pristopom boste otroku pokazali uporabnost in pomen branja v vsakdanjem življenju.

Beležke:

7.2 Aktivnosti za izboljšanje branja

1. Vaja vezanega branja

Pripomoček za vajo vezanega branja lahko naredite skupaj z otrokom. Na list papirja napišite vse črke abecede. Potrebujete še figurico, s katero skačete s črke na črko, pri čemer otrok povezuje glasove v besedo. Ali pa naredite kartončke s črkami in otrok hodi od črke do črke ter povezuje glasove v besede.

A	B	C	Č	D
E	F	G	H	I
J	K	L	M	N
O	P	R	S	Š
T	U	V	Z	Ž

2. Branje besedil z manjkajočimi besedami

Različne oblike dopolnjevanja besedila spodbudijo otroka k razmišljanju, katera od ponujenih besed bi glede na vsebino sodila na prazno mesto. Manjkajoča beseda naj bo narisana ali napisana nekje ob besedilu. Narisane besede naj otrok najprej poimenuje, napisane najprej prebere in si jih skuša vtisniti v spomin. Ko med branjem pride do praznega mesta, naj ga dopolni z eno od danih besed glede na smiselnost besedila (Žerdin, 2003).

Primer dopolnjevanja besedila s sličicami:

KOS IN KOSOVKA STA SPOMLADI KAR NAPREJ LETALA NA

_____. GRADILA STA _____. NABIRALA STA

_____ IN JIH PREPLETALA. ZELO STA HITELA. V

_____ BO KOSOVKA ODLOŽILA _____. IZ

NJIH SE BODO IZVALILI MLADI _____.

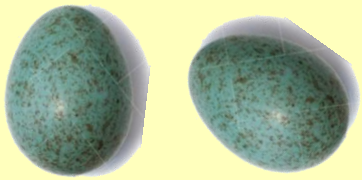

Primer dopolnjevanja besedila z besedami:

Ruska ljudska pravljica:

Medved išče pestunjo

Medved je imel kopico _____. Ni imel _____. Odločil se je, da bo poiskal _____. Veliko vrečo je napolnil s _____ in se odpravil na pot. Srečal je _____, _____ in _____. Za pestunjo je medved izbral zajčka. Ta mu je obljubil, da bo medvedkom pripovedoval _____ in jih čehljal po okroglih _____. Za plačilo je zajček zahteval polno _____ medenjakov.

Zajček je medvedke pazil tako dolgo, da so odrasli.

---

vrečo **vrano** **zajčka** **piškoti** **otrok** **pestunjo** **žene** **volka** **pravljice** **trebuščkih**

(Medved išče pestunjo. Dostopno na http://ucilnica.abecednik.net/mod/resource/view.php?id=20.)

3. Branje s pomočjo slikovnih besedil

Prve knjige, po katerih bo posegel vaš otrok, naj bodo slikopisi. To so slikanice, v katerih določene besede nadomestijo slike. Ob takih besedilih se bo otrok počutil bolj varnega, besedilo se mu ne bo zdelo tako suhoparno in dolgo.

(Kobilica in polžek – slikopis. Dostopnona http://www.emka.si/kobilica-in-polzek/PR/123354.)

Prva branja naj potekajo tako, da:

⇒ vi preberete besede, otrok »prebere« sličico;

⇒ ste pozorni na to, da berete počasi in razločno;

⇒ svojemu branju sledite s prstom in tako pomagate otroku, da lažje sledi.

Ko začne otrok samostojno brati slikopis:

⇒ mu lahko predhodno preberemo eno stran, da se spozna z besedilom;

⇒ naj bo vaš prst opora, s katero bo otrok lažje sledil besedilu,

⇒ ne prekinjajte ga in ne popravljajte glasno vsake njegove napake, raje:

- zaustavite prst pri besedi, ki jo je napačno prebral;
- uporabite »močnejši« signal, če kljub napaki bere naprej (npr. s prstom potapkate pod besedo ...) (Kesič Dimic, 2016).

Za bralce začetnike so primerni slikopisi z velikimi tiskanimi črkami, kasneje pa lahko napredujete na male tiskane.

7.3 Aktivnosti za spodbujanje rabe ločil pri branju

Vaš otrok morda ne upošteva ločil pri branju. Bere, ne da bi zvišal intonacijo glasu ob vejici ali jo znižal ob piki.

Nekaj nasvetov:

⇒ Otroku ponudite zgled s svojim branjem – upoštevanjem ločil.
⇒ Podčrtajte, obkrožite ali obarvajte ločila v besedilu, da bo otrok bolj pozoren nanje.
⇒ Pripravite mu različne aktivnosti, ki ga bodo spodbujale k upoštevanju ločil med branjem. Nekaj predlogov sledi v nadaljevanju.

1. Igra besed in ločil

Na trakove iz papirja zapišite različne besede in ločila. Otrok naj iz njih tvori smiselne povedi in jih na koncu prebere (Pinterest, b. d.).

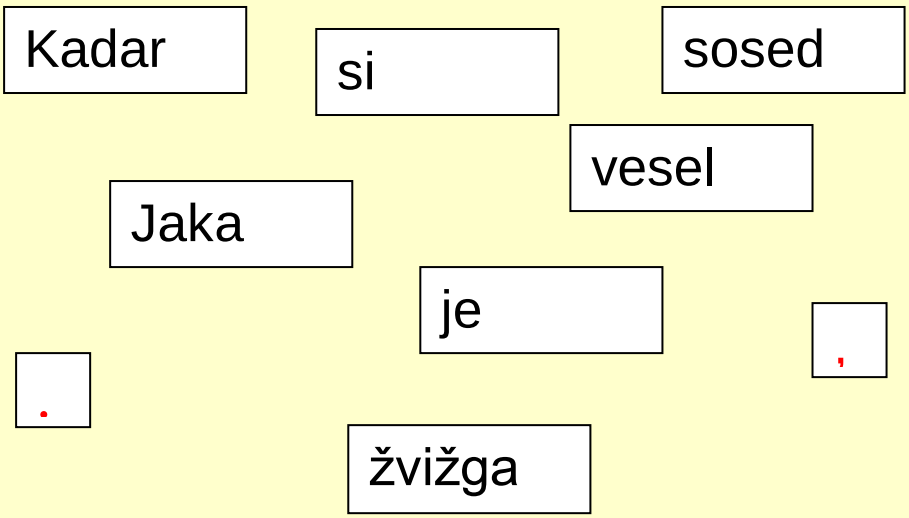

2. Igra Pokaži ločilo

Izdelajte kartončke z ločili. Izgovarjajte zabavne povedi. Pretiravajte z zviševanjem in zniževanjem intonacije, ko želite poudariti neko ločilo. Otrok pri tem pokaže kartonček z ustreznim ločilom. Nato lahko zamenjata vlogi (Pinterest, b. d.).

3. Igra Jezno ločilo

Z otrokom se dogovorite, da boste, kadar ob glasnem branju ne bo upošteval ločila, zaropotali, »spustili čuden glas« itd. Otroku to najbrž ne bo všeč, zato bo bolj pozoren pri branju (Pinterest, b. d.).

Beležke:

8 Priporočene knjige za otroke z disleksijo

Ob koncu še navajamo seznam knjig, ki so primerne oziroma priporočene za otroke z disleksijo.

Za začetne bralce:[1]

- BAUMGART, Klaus: ***Lara gre v šolo***. Tudi druge slikanice o Lari. Ljubljana: Kres.
- CARL, Eric: ***Slikanice***, vsi naslovi. Ljubljana: Epta.
- HILL, Eric: ***Slikanice,*** vsi naslovi. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- JENNINGS, Sharon: ***Zbirka Beremo s Frančkom.*** Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- LANGEN, Annette: ***Feliksova pisma in Feliksova pisma iz cirkusa***. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- MANČEK, Marjan: ***Zbirka Modri medvedek***. Ljubljana, Mladinska knjiga.
- ŠTEFAN, Anja: ***Lešniki, lešniki***. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000.
- VELTHUIJS, Max: ***Zbirka Žabec***. Ljubljana: Epta, Slovenska knjiga in Mladinska knjiga.
- ***Zbirka Sončnice*** (različni avtorji, različni naslovi). Ljubljana: DZS.

Za bralce 1. triletja:

- MUCK, Desa: ***Zbirka Anica***. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- NÖSTLINGER, Christine: ***Zbirka Franceve zgodbe***. Celovec: Mohorjeva
- NÖSTLINGER, Christine: ***Zbirka Mini***. Ljubljana: Slovenska knjiga in Piano.
- OSBORNE, P. M.: ***Zbirka Čarobna hišica na drevesu***. Ljubljana: Grlica.
- SIMON, Francesca: ***Zbirka Grozni Gašper***. Tržič: Učila International.
- VIDMAR, Janja: ***Zbirka Navihanček Matic***. Ljubljana: Karantanija.
- VIDMAR, Janja: ***Bučko Superga***. Ljubljana: Karantanija, 2006.

[1] Košak Babuder, Milena (2012). *Kriteriji za določitev bralnega gradiva za oklevajoče* bralce *in bralce z disleksijo*. Branje otrok v predšolskem in zgodnjem šolskem obdobju, branje otrok z različnimi posebnimi potrebami : simpozij Društva Bralna značka Slovenije − ZPMS in Otrok in knjiga, Ljubljana, 12. oktober 2012

- ***Zbirka Berem sam*** (različni avtorji, različni naslovi). Ljubljana: Kres.
- ***Zbirka Levčki*** (različni avtorji, različni naslovi). Ljubljana: Grlica.
- ***Zbirka Pirati*** (različni avtorji, različni naslovi). Ljubljana: Grlica.
- ***Zbirka Zakladnica*** (različni avtorji, različni naslovi, štiri težavnostne stopnje). Ljubljana: Educy.

Za bralce 2. triletja:

- BANSCHERUS, Jürgen: ***Zbirka Detektiv Kvjatkovski***. Tržič: Učila International.
  FIENBERG, Anna: ***Zbirka Taši***. Dob pri Domžalah: Miš.
- HERGÉ: ***Zbirka Tintin in njegove pustolovščine***. Tržič: Učila International.
  JENNINGS, Paul: ***Gizmo***in ***Vrni se, Gizmo***. Dob pri Domžalah: Miš.
- MANČEK, Marjan: ***Zbirka Hribci***. Ljubljana, DZS.
- McGANN, Oisin: ***Zbirka Odštekani dedek***. Dob pri Domžalah: Miš.
  MUSTER, Miki: ***Zbirka Jubilejna izdaja stripov Miki Muster***. Ljubljana: Delo.
  PILKEY, Dav: ***Zbirka Kapitan Gatnik***. Ljubljana: Mladinska knjiga.

9 Viri in literatura

Bucik, N. (2009). Razvijanje otrokove motivacije za branje v domačem okolju. V Knaflič L. (ur.), *Branje za znanje in branje za zabavo. Priročnik za spodbujanje družinske pismenosti* (str. 17−26). Ljubljana: Andragoški center Slovenije.

Britanska zveza za disleksijo. Povzeto po http://www.bdadyslexia.org.uk/.

Disleksija. Vodnik za starše. (2013). Ur. Kavkler, M. in Košak Babuder, M. Ljubljana: Društvo Bravo.

Effective Learning and Motivation – Ideas and Strategies for Independent Learning. (b. d.). Pridobljeno s http://www.drgavinreid.com/free-resources/motivation-ideas/

- Kesič Dimic, K. Zaukazana tišina! Pridobljeno 22. 2. 2016 s http://katarinakesicdimic.com/blog/zaukazana-tiina

Kesič Dimic, K. Vsi učenci so lahko uspešni. (2010). Ljubljana:Založba Rokus Klett, d. o. o.

Kesič Dimic, K.; Panič, A. (2010). *Priporčnik o branju*. Ljubljana: Alba 2000.

Košak Babuder, M. (2014). *Lažja berljivost gradiv kot ključni dejavnik spodbujanja branja otrok in mladostnikov z disleksijo.* V Tudi mi beremo. Različni bralci z različnimi potrebami. Zbornik bralnega društva Slovenije ob 10. strokovnem posvetovanju v Ljubljani. Ljubljana: zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Medved išče pestunjo. Pridobljeno 26. 2. 2016 s http://ucilnica.abecednik.net/mod/resource/view.php?id=20

Pinterest. Pridobljeno 20. 2. 2016 s https://www.pinterest.com/pin/536772849315960366/

Žerdin, T. (2003). *Motnje v razvoju jezika, branja in pisanja: kako jih odkrivamo in popravljamo.* Ljubljana: Društvo Bravo.

Žerdin, T. (2003). *Motnje v razvoju jezika, branja in pisanja: priloge – zgledi za vaje.* Ljubljana: Društvo Bravo.

10 Viri slikovnega gradiva

STRAN 4
Branje z otrokom. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/on-reading-with-kids-on-the-46697306.

STRAN 8
Zahtevnost besedila. Pridobljeno 16.4.2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/hand-open-heavy-outline-42634436

STRAN 9
Branje z otrokom. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/on-reading-with-kids-on-the-46697306.

STRAN 11
Raziskovanje. Pridobljeno 4. 4. 2016 s http://thumbs.dreamstime.com/z/exploring-nature-10934351.jpg.

STRAN 12
Zebra. Pridobljeno 16.4.2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/free-zebra-clipart-clip-art-8710313

Priložnosti za branje. Pridobljeno 16.4.2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/boy-child-reading-clip-art-4922849

STRAN 13
Branje z otrokom. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/on-reading-with-kids-on-the-46697306.

STRAN 14
Figura. Pridobljeno 16.4.2016 s http://www.crnaluknja.si/vec.php?id=14095&tip

STRAN 15
Drevo. Pridobljeno 25. 2 2016 s http://images.clipartpanda.com/tree-clip-art-yjixan7cE.png.

Veja. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://worldartsme.com/images/twig-branch-clipart-1.jpg.

Kos. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://thumbs.dreamstime.com/x/blackbird-fun-8318267.jpg.

Gnezdo. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://www.clipartlord.com/wp-content/uploads/2016/02/nest2.png.

Kosova jajca. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://www.dreamstime.com/stock-photo-eggs-turdus-merula-blackbird-nest-image47564730.

STRAN 17
Kobilica in polžek – slikopis. Pridobljeno 22. 2. 2016 s http://www.emka.si/kobilica-in-polzek/PR/123354.

STRAN 19
Ločila. Pridobljeno 3. 4. 2016 s https://www.pinterest.com/pin/536772849315960366/.

STRAN 20
Jezen klicaj. Pridobljeno 3. 4. 2016 s http://depositphotos.com/48199729/stock-illustration-cartoon-exclamation-mark.html.

STRAN 21
Branje z otrokom. Pridobljeno 25. 2. 2016 s http://www.clipartpanda.com/clipart_images/on-reading-with-kids-on-the-46697306.